

اولین کنگره ملی سیمای سلامت خانواده

۲۷-۲۵ شهریورماه ۱۳۹۹ اردبیل، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، دانشکده پرستاری و مامایی

سندرم پس از مراقبت های ویژه خانواده (PICS-F) : با تأکید بر علائم و عوامل خطر

سودا فرداشخانی^۱، مهدی حیدرزاده^۲، مهدی اجری^۳

^۱دانشجوی کارشناسی ارشد پرستاری داخلی جراحی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل- ایران.

Email: sevdam1400@gmail.com

^۲گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

^۳گروه پرستاری مراقبت های ویژه، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران.

زمینه و هدف : اعضای خانواده بیماران مبتلا به بیماری بحرانی، در طی بستری یک عضو خانواده در ICU و حتی پس از ترخیص، مجموعه‌ای از علائم روانی را تجربه می‌کنند که تحت عنوان سندرم پس از مراقبت‌های ویژه خانواده (PICS-F) نامیده می‌شود. پیش‌آگهی نامشخص، ترس از مرگ، تضادهای عاطفی، مشکلات مالی و تغییرات نقشی، باعث ایجاد ترس، خستگی فیزیکی و روانی در خانواده می‌شود، این واکنش‌ها باعث می‌شود تا اعضای خانواده متوجه نشوند که صدمه ایجاد شده، چه مشکلاتی به وجود آورده است و چه عواقبی خواهد داشت. لذا، هدف این مطالعه مروری، بیان علائم و عوامل خطر PICS-F جهت شناسایی زود هنگام آن و پیشگیری از عوارض می‌باشد.

روش کار : مطالعه حاضر از نوع مروری ساده بود و جستجوی مقالات در پایگاه‌های اطلاعاتی ایرانی و بین‌المللی Science Direct، PubMed، Cochrane library، Scopus، Iranmedex و Google Scholar و با استفاده از کلیدواژه‌های مراقبت‌های ویژه، intensive care unit، از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۲۰ انجام شد. پس از جستجو، ۱۵ مقاله بر اساس معیارهای پژوهش انتخاب شدند.

یافته‌ها : بیماری‌های افسردگی، اضطراب، اختلال استرس پس از سانحه و مشکلات خواب از علائم PICS-F می‌باشد. مهم‌ترین عوامل خطر آن نیز شامل سن پایین، تحصیلات کم‌تر، جنسیت زن، محدودیت ساعات ملاقات در بخش‌های ویژه و بدحال بودن بیمار می‌باشد. همچنین، حمایت اجتماعی و ارتباطات خوب کارکنان بخش مراقبت‌های ویژه با خانواده بیمار، پیامدهای روانی منفی را در بین اعضای خانواده کاهش می‌دهند.

نتیجه‌گیری : با توجه به حاد و ناشناخته بودن این سندرم و آشنایی کمتر کادر درمانی با نشانه‌های آن، لزوم برقراری ارتباطات خوب با خانواده‌های بیماران و آموزش‌های کافی علائم و عوامل خطر PICS-F به بیماران و کادر درمانی، جهت شناسایی زود هنگام و کاهش هزینه‌های ناشی از آن برای خانواده‌ها و جامعه، حس می‌شود.

واژه‌های کلیدی : سندرم پس از مراقبت ویژه خانواده، مراقبت ویژه، علائم، عوامل خطر